

Kárpáti Magyar Krónika

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
elektronikus lapja

Kiadja a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai
Közössége

Lapengedély száma: 3 T Nr. 188

Kárpáti Magyar Krónika – XXV. (XXII.) évfolyam, 6. (308.) szám. 2021. április 1.

Írta: Zubánics László, Dupka György, Szemere Judit, Fuchs Andrea | A kiadás éve: 2021

EZ VOLT 2021 MÁRCIUSÁBAN

Elismerések

* Volodimir Zelenskij március 8-án állami kitüntetésben részesített két kárpátaljai személyt. Az elnök a társadalmi, gazdasági, szociális, kulturális és oktatási életben tevékenykedő hölgyek munkáját ismerte el nőnap alkalmából. Kárpátaljáról **Bohus Irinát**, az asztélyi határőrszolgálat vezetőjét, valamint **Marosán Mónikát**, a megyei infektológiai kórház vezetőjét és orvosát tüntették ki.

* Áder János, Magyarország köztársasági elnöke a nemzeti ünnep, március 15. alkalmából kitüntetésekkel adományozott:

– **Dr. Cserniczkó István** nyelvész, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora kiemelkedő tudományos, oktatói és tudományszervezői munkája, valamint a kárpátaljai többnyelvűség nyelvészeti és nyelvpolitikai vonatkozásainak vizsgálata terén elért kiemelkedő eredményei elismeréseként a *Magyar Érdemrend tisztikeresztje polgári tagozata* kitüntetésben részesült;

– ugyancsak a *Magyar Érdemrend tisztikeresztjének polgári tagozata* kitüntetést vehette át a beregszászi születésű **dr. Bán István**, a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. Észtországi Képviselői Irodájának vezetője, Magyarország dél-észtországi tiszteletbeli konzulja az Észtországban élő magyarság identitásának megőrzése és a magyar–észt kapcsolatok fejlesztése érdekében végzett tiszteletbeli konzuli tevékenysége, valamint a balti államokban működő magyar szervezetekkel folytatott sokoldalú együttműködése elismeréseként;

– **Nagy Bélát** a *Magyar Érdemrend középkeresztje polgári tagozata* kitüntetésben részesítették. A Kárpátaljai Református Egyház Diakóniai Osztályának igazgatója, a Kárpátaljai Református Egyházkerület főgondnoka a kárpátaljai magyar közösségek megmaradása és gyarapodása érdekében elhivatottan végzett munkája, valamint református diakóniai, egyházszerzői és lelkipálos szolgálata elismeréseként kapta a díjat;

– **Török Dénes**, a Kárpátaljai Magyar Nagycsaládosok Egyesületének (KMNE) volt elnöke a KMNE megalapításában és működtetésében vállalt kiemelkedő szerepe, valamint a nagycsaládosok érdekvédelmét szolgáló munkája elismeréseként *Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata* kitüntetésben részesült;

– a *Magyar Érdemrend lovagkeresztje* kitüntetéssel ismerték el a Magyarország Beregszászi Konzulátusán első beosztott diplomataként szolgálatot teljesítő **Beke Mihály András** író, újságíró,

műfordító, kultúrdiplomata sokoldalú újságírói és televíziós szerkesztői pályafutását, valamint a magyar–román kulturális kapcsolatok elmélyítését szolgáló kultúrdiplomáciai tevékenységét;

– **Orosz István** görögkatolikus pap, a Máriapócsi Nemzeti Kegyhely igazgatója a határon túli magyarság körében végzett elkötelezett szolgálata, valamint a görögkatolikus hívők összefogását szolgáló, kiemelkedő közösségépítő munkája elismeréseként részesült a *Magyar Érdemrend lovagkeresztje* kitüntetésben részesült;

– **Dr. Botlik József** történész, teológus, a Keskenyúton Délvidéki Tragédiánk 1944–45 Alapítvány kuratóriumának tiszteletbeli elnöke, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem nyugalmazott egyetemi docense a XX. századi magyar történelem, mindenekelőtt az elszakított nemzetrészek és a külhoni magyar közösségek sorskérdéseinek fáradhatatlan kutatójaként végzett kimagasló színvonalú tudományos, illetve ismeretterjesztő tevékenysége elismeréseként kapta a *Magyar Érdemrend Lovagkeresztje polgári tagozata* kitüntetését.

* Magyarország köztársasági elnöke március 15. alkalmából kitüntetések adományozott. **Vári Fábián Lászlót** a legmagasabb magyar állami művészeti-kulturális kitüntetésben, *Kossuth-díjban* részesítette. A Babérkoszorú és József Attila-díjas költő, műfordító, néprajzkutató, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja Magyarország számára kivételesen értékes művészi pályafutása során megalkotott, a kárpátaljai magyarság nemzettudatát erősítő művei, szenvedélyes hangvételű, gazdag képi és formavilágú lírai alkotásai, kordokumentumként is szolgáló, egyszerre drámai és humoros, önéletrajzi ihletettséggű regényei, valamint sokoldalú néprajzi gyűjtői, műfordítói és irodalomszervezői tevékenysége elismeréseként kapta a díjat.

* Kásler Miklós, Magyarország emberi erőforrások minisztere a nemzeti ünnep, március 15. alkalmából miniszteri művészeti kitüntetések ítélt oda. Kiemelkedő színészi munkássága elismeréseképpen **Tarpai Viktória**, a beregszászi színház művésznője *Jászai Mari-díjban*; *kiemelkedő írói életművének elismeréseként Nagy Zoltán Mihály* József Attila-díjas író, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja pedig *Márai Sándor-díjban* részesült.

* Átadták a megyei művészeti díjakat, magyar alkotókat is elismertek – [írta a zakarpattya.net.ua](http://irta.a.zakarpattya.net.ua).

– Kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréseként a *Balogh Klára neves koreográfus nevét viselő megyei díjat* kapott a **Szabó Tibor** által vezetett eszenyi Ritmus néptáncgyűttes.

– Kiemelkedő művészeti tevékenysége elismeréseként a *Boksay József és Erdélyi Béla nevét viselő megyei képzőművészeti díjat* **Matl Péter** munkácsi szobrászművésznek ítélték oda.

Gratulálunk a kitüntetetteknek!

Márciusi események

2021. március 1. A több mint százéves Beregszászi 4. Számú Kossuth Lajos Középiskola 2021. március 1-től **Zseltvay-Vezsdel Emese** igazgató közlése szerint *Beregszászi Kossuth Lajos Líceumként* működik. A 2017 szeptemberében elfogadott új oktatási törvénynek megfelelően Ukrajnában átalakul a középiskolák rendszere: az első négy osztály képezi az elemi iskolát, az 5–9. osztály a gimnáziumot, a 10–11 (2027-től 10–12. osztály) pedig a líceumot. A Kossuth Lajos nevét viselő oktatási intézmény kellő számú diákkal és képzett pedagógussal rendelkezett ahhoz, hogy a legmagasabb státuszt célozza meg. Az intézménynek jelenleg 705 tanulója van, akiket 52 pedagógus oktat és nevel.

2021. március 3. Tavaszi kézműves foglalkozást tartottak a Nagyberegi Tájházban beregszászi iskolások részvételével. A gyerekek a nemezeléssel ismerkedtek meg: diók segítségével gyapjúból virágokat készítettek **Papp Viktória** kézműves vezetésével. A csoport másik fele a filc megmunkálását sajátíthatta el Mester Baksa Andrea kézműves vezetésével. Különbőféle tavaszi virágokat készíthettek a gyerekek. A tájház kézműves foglalkozását a Pro Cultura Subcarpathica

szervezte a Csoóri Sándor Alap támogatásával és a Hagyományok Háza Kárpátalja szakmai partnerségével.

2021. március 3. Zárt keretek között vehették át okleveleiket a Rákóczi-főiskola szakgimnáziumának végzős turizmus szakos hallgatói. A rendezvény ökomenikus istentisztelettel kezdődött, ahol a történelmi egyházak képviselői hirdettek ígét. Ezután **Csernicskó István**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora, **Soós Katalin**, a II. RF KMF Szakgimnáziumának igazgatója, **Szilágyi Mátyás** beregszászi magyar főkonzul, **dr. Orosz Ildikó**, a II. RF KMF elnöke köszöntötte a hallgatókat. A végzősök fogadalomtétele után a diplomák általános ismertetése következett. Ifjú szakember diplomáját 23 diák vehette át. A rendezvény a történelmi egyházak képviselőinek áldáskérésével zárult.

2021. március 3. A Kárpátaljai Megyei Tanács elnöke, **Olekszij Petrov** Kisvárdán találkozott **Greza Istvánnal**, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja együttműködésének fejlesztéséért felelős miniszteri biztossal, **Seszták Oszkárral**, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Közgyűlés elnökével, valamint a megye további vezetőivel. A tárgyalás kiemelt témája a Kárpátok Eurorégió jelenlegi helyzete és a Tisza Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás aktuális projektjeinek megbeszélése volt. A felek között szó esett még: 141 partneri megállapodásról Kárpátalja és Magyarország között, és ezek aktualizálásáról; a határ menti infrastruktúra kiépítéséről; a Tisza-híd rekonstrukciójáról; a Kaszony–Barabás határátkelő lehetséges 24 órás munkarendjéről; a Nagyhódos–Nagypalád határátkelőhely befejezéséről; a magyarországi M3-as autópálya és az ukrainai M6-os autótűt összekapcsolásáról; tuberkulózis elleni védőoltás (BCG) lehetséges adományozásáról Kárpátaljának; Magyarország hajlandóságáról a beregszászi Beregvidéki Múzeum épületének, illetve az ungvári vár rekonstrukciójára, valamint a Borzsa-völgyi kisvasút beindítására; a két megye közös kommunikációs platformjának létrehozásáról.

2021. március 4. **Volodimir Zelenszkij** ukrán elnök aláírta a 85/2021. számú rendeletet, amelyet a Nemzetbiztonsági és Védelmi Tanács (RNBO) február 26-án terjesztett be a kettős állampolgársággal kapcsolatban. Erről az Elnöki Hivatal adott ki [közleményt](#) március 4-én. A határozat értelmében az országban két hónapon belül felmérik a kettős állampolgárok számát, különösen „odafigyelve” azokra, akik állami és politikai pozíciókat töltenek be. A felmérés elemzését követően hat hónap áll rendelkezésre a kettős állampolgárok állami és politikai szerepvállalását tiltó tervezetek benyújtására. A tervezet szerint választási bizottsági tagok, választási megfigyelők sem lehetnek kettős állampolgársággal rendelkezők, továbbá nem kampányolhatnak helyi és országos választásokon, és politikai párt tagjai sem lehetnek. Ehhez kapcsolódva olyan eljárás kidolgozását is szorgalmazzák, amely betiltaná a kettős állampolgárság intézményét, illetve arra köteleznék a lakosokat, hogy mondjanak le nem ukrán állampolgárságukról. A tervezetet a donyecki, a luhanszki és a krími területeken az ország „területi integritásának helyreállítása után” léptetnék érvénybe. Az Elnöki Hivatal közleményének végén megjegyzi, hogy az „agresszor országban” kívül minden érintett állammal kétoldalú megállapodásra kell törekedni a kettős állampolgárság kérdéseivel kapcsolatban. Korábban **Dmitro Kuleba** ukrán külügyminiszter kijelentette, hogy Ukrajnának szüksége van a kettős állampolgárság intézményére.

2021. március 5. **Kassai Antal**, Ukrajna Érdemes Képzőművésze, Ukrajna Népi Festőművésze, az Ukrainai Festőművészek Szövetségének tagja születésének 100. évfordulója alkalmából nyílt kiállítás a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeumban. A festőművész azon kárpátaljai alkotók közé tartozik, akik autodidakta módon lettek nagy művészek. Sikerének kulcsa tehetsége, valamint a kárpátaljai festőiskola alapítóihoz, Boksay Józsefhez és Erdélyi Bélához fűződő szoros kapcsolata volt, akik segítségével gyarapította tudását.

2021. március 5. Zárt keretek között mutatták be a *Köszí, köszí...* című kabaré-előadást a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban. Az összeállítást a beregszászi társulat két színésznője, **Gál Natália** és **Vass Magdolna** alkalmazta színpadra. A kabaré az emberi kapcsolatok talán legfontosabbjáról, a nő és férfi közötti „viszonyról” kíván számot adni humoros és könnyed formában. A több szerző tollából származó bohózatok és a jelenetekkel harmonizáló táncos-dalok átkötések folyamatosan fenntartották az érdeklődést. A nézők egy olyan produkciót

láthattak, amelynek nem annyira a publikum elmékedtetése, annál inkább a szórakoztatás a célja. Az élő zongorakíséret, a minimalista, de aprólékosan kidolgozott díszlet, a kreatív fénytechnikai megoldások és a színészek kifogástalan játéka hozzájárult ahhoz, hogy ez a kabaré semmivel se tűnjön kevesebbnek a színház más előadásaitól. Több összetett és nehéz műsor után a beregszászi színészek adtak a nézőknek valami könnyedebbet, szórakoztatót, olyat, ami mindenkire szól, ami segít néhány pillanatra megfelekedezni az élet problémáiról. A produkció a KultúrKaraván keretében jött létre.

2021. március 5. Volodimir Zelenszkij ukrán elnök kinevezte a Beregszászi Járási Állami Közigazgatási Hivatal vezetőjét. A járási hivatal élére **Ihor Vantjuh** került, aki korábban a nagyszőlősi adminisztráció vezetője volt. A zakarpattya.net szerint **Vlagyiszlav Poljak** parlamenti képviselőnek köszönheti politikai pályafutását.

* **Ihor Vantjuh**, a Beregszászi Járási Állami Közigazgatási Hivatal vezetője a hivatali egységek vezetőivel tartott megbeszélésen bemutatta helyetteseit – írja a [Beregovo.today](#). **Vitalij Matyij** maradt az első helyettes, aki gazdasági és digitalizációs kérdésekkel foglalkozik. A másik helyettes **Dánics Éva** lett, aki a szociális szféra ügyeit viszi. **Vantjuh** kiemelte, hogy azért esett **Dánics Évára** a választás, mert hasonló beosztásban dolgozott korábban a Nagyszőlősi Járási Állami Közigazgatási Hivatalban. Az közigazgatás apparátusának vezetői tisztségét **Nelli Terlecka** tölti be.

2021. március 5. Ukrajna a kettős állampolgársággal kapcsolatos liberális politika elfogadását tervezi – jelentette **Dmitro Kuleba** külügyminiszter kijevi sajtótájékoztatón. Hozzátette, hogy a magas rangú tisztviselőkre bizonyos korlátozások vonatkoznának. „A képviselőkkel jelenleg is a vonatkozó jogi szabályok változtatásain gondolkozunk. Azt tervezzük, hogy megengedjük a kettős állampolgárságot az Európai Unió tagállamaival, valamint a velünk barátságban lévő országokkal. Azonban felmerül néhány probléma, amelyekre még meg kell találnunk a megoldást. A visszaélések megakadályozása érdekében korlátozásokra lesz szükség” – fejtette ki **Dmitro Kuleba**.

2021. március 5. Ukrajna Egészségügyi Minisztériuma frissítette a koronavírus-fertőzések tekintetében kockázatosnak minősített országok listáját. Magyarország vörös besorolást kapott. A minősítés értelmében a kockázatos országokból érkezőknek 14 napos karanténba kell vonulniuk vagy koronavírus-teszttel igazolniuk a betegség hiányát.

2021. március 6. Ungváron, a Kárpátaljai Megyei Szabadtéri Néprajzi Múzeum termében megnyílt **Marina Csopej** tárlata.

2021. március 7. Az nv.ua magazin minden évben listát készít Ukrajna 100 legsikeresebb nőjéről. A Top 100-ba idén két kárpátaljai is bekerült: a politika kategóriában a Hang (Holosz) párt kárpátaljai vezetője, a 34 éves **Kira Rudik** politikusnő, sport kategóriában pedig a 21 éves **Dancs Annamária** snowboardos. A listán **Kira Rudik** az ötödik helyet foglalja el, **Dancs Annamária** pedig a 99. helyet.

2021. március 11. Ukrajna-szerte elkezdődött az optimalizáció néven ismert kis létszámú osztályok megszüntetése több általános- és középiskolában. A rendelkezés Kárpátalját sem kerülte el, és különösképpen a kisebb települések intézményeit érinti. A Beregszászi Kistérségben a „feketelistán” szereplő iskolák között található a Csomai Középiskola, a Gecsei Általános Iskola, az Oroszi Általános Iskola, amelyek 2021 szeptemberétől elemi iskolaként működnének, továbbá a Beregszászi Esze Tamás Líceum (internátus), a Jánosi Mezőgazdasági Líceum, illetve a Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium bentlakásos része. **Babják Edit**, a Beregszászi Kistérségi Tanács Oktatási Osztályának vezetője elmondta, hogy a kistérségben összesen negyvennégy osztály megszüntetését tervezik. Hangsúlyozta, hogy egyetlen oktatási intézményt sem zárnak be, csupán kevesebb osztállyal indulnak az új tanévtől. A tanulókat a szomszédos települések oktatási intézményeibe szállítaná az iskolabusz. Az érintett iskolák igazgatói megdöbbenve fogadták a hírt a tervezett változásokról. A rendelkezés nemcsak a diákokat, hanem

a tanárokat is érinti. A tanári kar egy része elveszíti munkáját, új munkahelyet pedig nem minden esetben tudnak nekik biztosítani.

2021. március 12. Újabb 60 nappal meghosszabbították az előzetes letartóztatását annak a két férfinak, akiket a KMKSZ ungvári irodája ellen elkövetett 2018-as robbantással vádolnak – számolt be róla a zakarpattya.net.ua internetes hírportál. A tárgyaláson a terrorellenes harcok képviselői is részt vettek, akik a vádlottakat támogatták. A robbantásos merénylet feltételezett elkövetőit még 2018 augusztusában helyezték előzetes letartóztatásba. A merénylet megszervezésével vádolt **Koszyntin Krivicset** 2020-ban kilenc év szabadságvesztésre ítélték. A másik két vádlott tárgyalását többször elnapolták.

2021. március 15. Csendes koszorúzást tartottak Beregszászon az 1848–49-es forradalom és szabadságharc hőseire emlékezve. A résztvevők megkoszorúzták a főiskola külső falán lévő Kossuth-emléktáblát, majd a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház épületének falát díszítő Petőfi-emléktáblát. A szervezetek ezt követően Petőfi Sándor szobra előtt hajtottak fejet. A rendezvényen többek között a beregszászi polgármesteri hivatal, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet, a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség, valamint a történelmi egyházak képviseltették magukat. Az ünnepségen **Ferenci Attila** színművész Petőfi Sándor *Nemzeti dal* című versét szavalta. A koszorúzást **Pirigyí Gergely** tárogatószólama kísérte.

* Nemzeti ünnepünkön a munkácsi magyar szervezetek, egyházak és intézmények képviselői és Magyarország kárpátaljai külképviseleteinek munkatársai megkoszorúzták az 1849. április 22-én lezajlott podheringi csata helyszínén 1901-ben a munkácsiak által közadakozásból állított obeliszket. **Ruscák Angelina** és **Koszyu Dorottya**, a Munkácsi 3. Sz. II. Rákóczi Ferenc Középfiskola **Horváth Magdolna** magyartanár által felkészített diákjai elszavalták Garay Gábor *Magyarul* című versét, majd **Albertné Simon Edina** ungvári magyar konzul asszony olvasta fel **Orbán Viktor** magyar miniszterelnök levelét. Végül a megjelentek megkoszorúzták a 172 évvel ezelőtti győztes csatára emlékeztető obeliszket.

* Az 1848–1849-es magyar forradalom és szabadságharc kitörésének 173. évfordulója alkalmából a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Nagyszőlősen Perényi Zsigmond mellszobránál csendes ünnepi megemlékezést szervezett.

* A 173 évvel ezelőtti magyar forradalomra és szabadságharcra emlékeztek Técsőn, a Kossuth-szobor előtt. A szűk körű eseményen a helyi civil, egyházi és oktatási intézmények vezetői jelentek meg, és helyezték el az emlékezés koszorúit.

* Ungváron is csendes koszorúzással emlékeztek a magyar forradalom és szabadságharc kezdetének 173. évfordulójára. A szűk körű megemlékezés kezdetén **Buhajla József** ungvári magyar főkonzul felolvasta **Orbán Viktor**, Magyarország miniszterelnökének külhoniakhoz intézett levelét. A történelmi egyházak nevében **Héder János** ungvári református lelkész, a Kárpátaljai Református Egyház főjegyzője szólt az egybegyűltekhöz. A *Himnusz* közös eléneklését követően a forradalom és szabadságharc hőseire néma koszorúelhelyezéssel emlékeztek. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével mások mellett **Balogh Livia**, a KMKSZ ungvári járási szervezetének elnöke, **dr. Dupka György**, a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közösségének (MÉKK) elnöke, **Kulin Ágnes**, a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságának (RIT) elnöke, **dr. Spenik Sándor**, az UMDSZ Országos Tanácsának elnöke, **Ljáh Sándor**, a Kárpátaljai Megyei Állami Közigazgatási Hivatal Nemzetiségi és Vallási Főosztályának vezetője.

* A Kárpátaljai Megyei Állami Közigazgatási Hivatal vezetői Ungváron a Petőfi téren lerótták tiszteletüket az 1848-as magyar forradalom és szabadságharc hőseinek emléke előtt. **Anatolij Poloszkov** kormányzó, valamint **Petruska István** és **Ihor Sinkarjuk** helyettesek virágcsokrot helyeztek el Petőfi Sándor szobránál.

* Online ünnepi műsorral méltatta a magyar forradalom és szabadságharc 173. évfordulóját a beregszászi Rezeda Néptáncgyűttes.

2021. március 15. Ferenc pápa 2020. december 8-án hirdette meg a Szent József-évet. A tematikus évhez kapcsolódva a beregszászi római katolikus plébánia kézműves foglalkozást szervezett a gyerekek és fiatalok számára a Pásztor Ferenc Közösségi Házban. Az egyházközség további számos programmal készül arra, hogy Szent Józsefről az év folyamán méltóképpen megemlékezzenek. Március 10. és 19. között minden szentmise előtt Szent József kilencedet végeztek a templomban, majd az emléknapon Molnár János atya megáldotta az édesapákat, és vetítésre került a *Názáreti József* című film.

2021. március 15. Életének 73. évében elhunyt **Dinnyés József** daltulajdonos, a magyar költészet népszerűsítője, versek megzenésítője, aki az elmúlt évtizedekben rendületlenül járta a Kárpát-medence magyarlakta településeit. Kárpátaljára először 1988-ban jött el **Dupka Györgynek**, a József Attila Irodalmi Stúdió akkori társelnökének meghívására, fellépett Ungváron és Beregszászon. Baráti kapcsolatba került **Ivaskovics József** zeneszerzővel és versenklő együttesével. Gyakran fellépett az József Attila Irodalmi Stúdió, majd a KMKSZ, MÉKK, KMMI rendezvényein, az ezredforduló után is gyakran koncertezett a magyarlakta települések templomaiban, művelődési intézményeiben. Megzenésítette **Vári Fábián László, Kovács Vilmos, Füzési Magda, Fodor Géza, S. Benedek András, Dupka György** és más költők verseit. A megzenésített versekből 1988-ban *Küzdelem* címmel dalosfüzetet adott ki, amelynek alcíme: *Magyar költők Kárpátalján*.

2021. március 16. A 70 éves **Vári Fábián László** köszöntése. Üdvözlendő, hogy a kárpátaljai magyar médiumok, újságok közül a *Kárpáti Igaz Szó* igen terjedelmes újságteret szentelt a helyi és az egyetemes magyarság elismert büszkesége, a 70 éves **Vári Fábián László** József Attila-díjas, Babérkoszorús, Kossuth-díjas költő, műfordító és néprajzkutató, a Magyar Művészeti Akadémia tagja felköszöntésének.

2021. március 16. Nincsen nagybőjt keresztút nélkül. Hamvazószerdától egészen húsvétig az elmélyülést, az Istenhez való közeledést és a bűnbánatot Jézus szenvedésének az átélésével segíti. A Beregszászi Római Katolikus Egyházközség hívei minden év nagybőjtjén szerdánként és péntekenként járnak keresztutat. Már több éve hagyomány, hogy minden alkalom vezetését egy-egy közösség vállalja el: a Pásztor Ferenc Kollégium diákjai, a Jézus Szíve Család tagjai, a Házasközség, a Szent Anna Karitás, a ministránsok, a hittanosok, a hitoktatók, a Rózsafüzér társulat, a Szent Mónika Község, a KÉSZ tagjai, az egyházközség munkatársai, a bibliakör... Ilyenkor a keresztút szövegét a csoport választja ki, így az ima tartalma közel áll a keresztutat végzőkhöz.

2021. március 19. Online formában tartották meg a munkácsi **Jurij Selevickij** festőművész kiállításának megnyitóját Magyarország Beregszászi Konzulátusán. A szűk körű rendezvényen **Szilágyi Mátyás** főkonzul elmondta, hogy bár a karantén miatt szigorú szabályoknak kell megfelelni, a konzulátus mégis szeretné a kulturális jelenlét folytonosságát biztosítani, hiszen ez is fontos profilja a beregszászi magyar külképviseletnek

2021. március 19. Tisztújító közgyűlést tartott a makkosjánosi Helikon hotelben a Kárpátaljai Határmenti Önkormányzatok Társulása (KHÖT). Az Ukrajnában végbement közigazgatási és adminisztratív reformok szükségszerűvé tették a társulás tagságának megerősítését, elnökének és vezetőségének megválasztását. Az újonnan előállt megyei adminisztratív felosztás kihívásait figyelembe véve vált szükségessé a KHÖT újjászervezése. Ennek fontosságát hangsúlyozta napirend előtti felszólalásában **Barta József**, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség alelnöke, a megyei tanács képviselője, **Tóth Miklós**, a Beregszászi Járási Tanács UMDSZ-képviselője, **Rezes Károly**, a Beregszászi Járási Tanács elnöke. Az eddigi 65 tag jogutódjaként 12 önkormányzat lett a KHÖT tagja: az Ungvári járásban a Csapi, a Szürtei, a Nagydobronyi Kistérségi Önkormányzatok; a Beregszászi járásban a Tiszapéterfalvai, a Tiszaújlaki, a Beregszászi, a Nagybégányi, a Nagyberegi, a Kaszonyi, a Bátyúi Kistérségi Önkormányzatok; a Huszti járásban a Viski, s a Técsői járásban az Aknaszlatinai Kistérségi Önkormányzat. **Babják**

Zoltán, a KHÖT elnöke pontokba szedve ismertette az újonnan megalakult kistérségek közös problémáit és az azok megoldására irányuló elképzeléseket. Az elnöki beszámolót követően a közgyűlés megerősítette a KHÖT 2021. évi tagságát, figyelembe véve a közigazgatási reform következtében átalakult önkormányzati felosztást, s ismertette a 12 egyesületi tagot, egyhangú döntés született azok elfogadásáról. A továbbiakban az elnök megválasztására került sor. A tagság egyhangúlag ismét **Babják Zoltánnak** szavazott bizalmat. Döntést hoztak az elnökségi tagok személyeiről, akik a következők: **Jaroslav Hajovics** (Viski kistérség), **Oroszi József** (Tiszapéterfalvai kistérség) és **Nagy Ferenc** (Nagydobronyi kistérség). Az ellenőrző és etikai bizottság elnökének **Nagy Annát** (Nagybégányi kistérség), tagjainak **Puskár Árpádot** (Szürtei kistérség) és **Urszta Jánost** (Nagyberegai kistérség) választotta meg a közgyűlés. Végül döntöttek az ügyvezető igazgató személyéről, s a döntés értelmében a posztot **Rezes József** fogja betölteni.

2021. március 20. **Dupka György** felelős titkár, **Árgyelán György** főgondnok, **Fuchs Andrea** programmenedzser részvételével kora tavaszi műszaki szemle zajlott le a Szolyvai Emlékparkban. Megállapították, hogy a Kárpátaljai Szövetség (elnöke **Benza György**, főtitkár **dr. Seremet Sándor**) támogatásának köszönhetően kifogástalanul működik a park biztonsági kamerarendszere. Az ötképernyős kamerarendszer a park teljes területét befogja. Most készül a park új honlapja, ahová becsatornázzák a kamerarendszert, így bárki online betekinthez majd a park területére. A további műszaki finomítások – egy kijevei központú ungvári szakmai cég közreműködésével – még folyamatban vannak.

2021. március 22. Miután az Ungvári Járási Tanács likvidálta a Kisdobronyi Művészeti Iskolát, a nagydobronyi képviselők kezdeményezésének köszönhetően a napokban kezdte meg működését a Nagydobronyi Művészeti Iskola. A klasszikus zene népszerűsítését és oktatását végző intézmény a Nagydobronyi Kistérségi Tanács határozata alapján jött létre. **Ráti Gabriella** megbízott igazgató vezetésével 5 tanár 25 tanuló oktatásával foglalkozik.

2021. március 22. Online formában tartotta éves közgyűlését a Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség. A videokonferencián az elnökség tagjai beszámoltak az elmúlt évben megvalósult programokról, valamint a kárpátaljai cserkészélet alakulásáról a pandémia idején.

2021. március 23. A Nagyhódos–Nagypalád magyar–ukrán határátkelő megnyitásáról tárgyalt **Olekszij Petrov**, a Kárpátaljai Megyei Tanács elnöke és **Buhajla József**, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának főkonzulja. Az ukrán fél késlekedése miatt évek óta áll a határátkelő ügye. Petrov most [közösségi oldalán](#) arról számolt be, hogy lát rá reményt, hogy az átkelő még idén megkezdje működését.

2021. március 23. Megtartotta soron következő ülését a Viski Kistérségi Tanács. Ezúttal a 25 napirendi pont főleg az egészségügyet, a földügyet, az oktatást és a költségvetést érintette. Az ülésen a KMKSZ-frakció javaslatát **Varenka Renáta** második alpolgármester-jelölt személyét illetően a testület egyhangúlag megszavazta.

2021. március 25. Áprilistól júniusig 14 246 személy behívását tervezik sorkatonai szolgálatra Ukrajnában. Kárpátaljáról 400 hadköteles, 18 és 27 év közötti fiatalot hívnak be – tudatta a Kárpátaljai Megyei Állami Adminisztráció (ODA). **Petruska István**, az ODA vezetőhelyettese szerint az előkészítő munka március elején megkezdődött. A hadköteleseket orvosi vizsgálatnak vetik alá, és konzultációkat folytatnak velük. Az első körben 80 személyt küldenek a katonai egységekbe. A tisztviselő hangsúlyozta, hogy a sorkatonákat nem küldik a terrorellenes műveletek (ATO) helyszíneire.

2021. március 26. Idén is folytatódik a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetségének (KMVSZ) *Vetőmagot a gazdának programja* **Virág László** elnök irányításával. Az elmúlt négy évben a program keretében a kárpátaljai gazdák magyarországi vetőmaghoz juthattak hozzá a KMVSZ közreműködésének köszönhetően. A magyarországi kormánytámogatásból finanszírozott programban az őszi időszakban több száz gazda kapott első osztályú búza vetőmagot, míg jelenleg

a kukorica vetőmagokat vehetik át a szövetség tagjai. A programban azok a gazdák vehetnek részt, akik tagjai a szövetségnek, illetve előjegyezték magukat a vetőmag átvételre.

2021. március 26. Megrendezésre került a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség „*Átal mennék én a Tiszán...*” című népdaléneklési versenye, melynek célja zenei anyanyelvünk megismerése, művelése, átörökítése a következő generáció számára. Az idei évben 51 szólóprodukció és 13 énekegyüttes vett részt az online tér adta lehetőségek által nyújtott megmérettetésen. Az esemény szakmai felelősei: **Pál Katalin**, a Hagyományok Háza Hálózat – Kárpátalja képviselőjében és **Pál Lajos**, Magyarország érdemes művésze, a verseny alapítója. A videók beérkezése után szakmai zsűri bírálta el azokat, amelynek tagjai: **Vakler Anna**, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene Tanszakának oktatója, a Népművészet Ifjú Mestere; **Berta Alexandra**, a Hagyományok Háza népzenei szakelőadója, népdalénekes, a Citera Trió alapítója, vezetője, a Kárpátaljai Mentorprogram oktatója; **Juhász Erika** népdalénekes, a Nyíregyházi Egyetem Zenei Intézetének mester oktatója; **Pál Eszter**, a Magyar Állami Népi Együttes szólistája, a Váci Zeneművészeti Szakközépiskola népiénekes-oktatója, a Kárpátaljai Mentorprogram oktatója. Az eredményhirdetésre a Zoom platformon került sor, amelyre meghívást kaptak a zsűri tagjai, valamint a versenyzők.

A zsűri döntése alapján a szólóénekesek kategóriájában az I. korcsoport arany minősítés helyezettjei: I. **Kiss Liliána**; II. **Páva Laura**; III. **Györke Anna** és **Csirpák Eszter**. A szólóénekesek kategória II. korcsoportja arany minősítés helyezettjei: I. **Dzjapkó Rebeka**; II. **Turjanica Emília**; III. **Gyurkó Abigél** és **Kokas Kornélia**. Az énekegyüttesek kategóriájában az arany minősítés helyezettjei: I. **Tulipánszív Énekegyüttes**; II. **Fülemüle Énekegyüttes**, **Margaréta Énekegyüttes** és **Viski Énekegyüttes**; III. a **Bátyúi Művészeti Iskola**.

Idén a zsűri első alkalommal adott át legjobb felkészítő tanár díjat, amelyben két pedagógus részesült: **Kokas Erzsébet** Tiszapéterfalváról, valamint **Kiss Ágnes** Szürtéből.

2021. március 27. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség, a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet és a „Genius” Jótékonyági Alapítvány csendes koszorúzással emlékezett meg II. Rákóczi Ferenc születésnapjáról Beregszászon. Az intézmény és a szervezetek képviselői Rákóczi lovasszobránál és a Bethlen-kastély falán lévő emléktáblánál helyezték el koszorúikat.

2021. március 27. Ukrajna Egészségügyi Minisztériuma frissítette a megyék besorolását. Kárpátalja továbbra is vörös besorolásban szerepel. **Makszim Sztepanov** ukrán egészségügyi miniszter hangsúlyozta, hogy nem terveznek országos zárlatot bevezetni. A leállított tömegközlekedés április 5-én indul be.

2021. március 29. **Volodimir Zelenszkij** ukrán elnök kinevezte a Munkácsi Járási Állami Közigazgatási Hivatal új vezetőjét. Az elnöki hivatal rendelete szerint a tisztséget ezentúl **Tokar Edgar** tölti be, aki a 2019-es választásokon második lett a Munkács központú választókerületben. A Nép szolgája párt jelöltjét **Viktor Baloga** előzte meg.

2021. március 31. A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) nemrég hozta nyilvánosságra, hogy a 8. osztályosok számára nincs lehetőség egyes magyar nyelvű tankönyvek elektronikus rendelésére, amit a megyei oktatási osztály a 2023-ban életbe lépő oktatási törvénnyel magyarozott. A KMPSZ [nyilvános levelezésbe](#) kezdett az oktatási minisztériummal. Nyilatkozatát eljuttatta az európai uniós csatornákra, aminek, úgy tűnik, meglett az eredménye. Március 30-án a megyei oktatási főosztálytól levelet kaptak a kistérségek oktatási vezetői, amelynek értelmében másnap délig kell leadniuk a kistérségek igényeit a 8. osztályos tankönyvekre, és újra kiadják azokat a tanárok és minden tanuló számára.

2021. március 30. Kárpátaljai várak és kastélyok miniatűr másolataiból kiállítás nyílt a dolhai múzeumban. A bemutatott tökéletes másolatok 135-szörös kicsinyítésben az eredeti helyszíneken gyűjtött kőmintákból készültek.

2021. március 30. Az Európai Parlament frakcióközi Kisebbségi Munkacsoport legutóbbi ülésének napirendjén szerepelt az Ukrajnában élő magyar kisebbség helyzetének megvitatása **Bocskor Andrea** fideszes EP-képviselő kezdeményezésére. Az online ülés célja az volt, hogy az érintettek felhívják az európai döntéshozók figyelmét a kárpátaljai magyar közösség fennmaradásért és nyelvi-oktatási jogaiért folytatott küzdelmére. A kárpátaljai származású politikus kiemelte: az európai és nemzetközi politikum ki kell álljon az ukrajnai nemzeti kisebbségek, köztük a magyarok jogai mellett, hiszen ez a demokrácia, az európai integráció alapvető feltétele.

2021. március 31. Ungváron, a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti múzeumban kibővített tárlattal emlékeztek **Igor Hrabár** születésének 150. évfordulójára. **Igor Hrabár** festőművész a hivatalos adatok szerint 1871-ben született Budapesten. 8 éves korában családjával Oroszországba költöztek, ahol idővel jogi és művészeti végzettséget szerzett Szentpéterváron. Festői tehetségét Párizsban és Münchenben tökéletesítette. Főként a plein air festészet és az impresszionizmus foglalkoztatta.

2021. március folyamán

* **Vaszil Huszti** irodalmár ukránra fordította **Vári Fábrián László** több versét a költő 70. születésnapja alkalmából.

* A Kárpátaljai Magyar Diákok és Fiatal Kutatók Szövetsége célba juttatta a Kárpátaljai Szövetség ajándékait. Ezúttal három láda vadonatúj gyermekruha került átadásra a Nagydobronyi Irgalmas Samaritánus Református Gyermekotthonban, a Ráti Szent Mihály Gyermekotthon pedig könyv- és játékcsoomagokból álló adományban részesült.

* Megtartották az Ortutay Elemér VII. Keresztény Tudományos Diákköri Konferenciát a Görögkatolikus Főiskolai Lelkészség szervezésében. A karantén szabályokra való tekintettel a tanácskozás online formában valósult meg.

* Az Országos Széchényi Könyvtár folytatja a *Kárpátaljai magyar könyvek* sorozat és a KMMI-füzetek köteteinek MEK-be feltöltését.

– Marcsák Gergely: *Súlyos hagyomány*. Előadások, cikkek, recenziók

<http://mek.oszk.hu/21700/21717>

– Kovács Eleonóra: *Érzékelés*. Könyvismertető, filmnapló, jegyzet

<http://mek.oszk.hu/21700/21738>

– Kótyuk Erzsébet: *Ha ad az Isten bajt, ad ahhoz erőt is...* Népi orvosló hagyományok és hiedelmek az Ung-vidéki magyar falvakban

<http://mek.oszk.hu/21700/21721/>– Kiss Ágnes: *Magyar újságok Kárpátalján az első Csehszlovák Köztársaságban*. Sajtótörténet

<http://mek.oszk.hu/21800/21807>

– Dupka György: *A kárpátaljai magyarság, németiség elhallgatott tragédiája, 1944-1946. A hidden tragedy: the fate of Hungarians and Germans in Subcarpathia, 1944-46*

<http://mek.oszk.hu/21800/21806>

– Zubánics László: *Múlt tükrében elmerengve...* Északkelet-Magyarország mindennapjai a XVI–XVIII. század fordulóján

<http://mek.oszk.hu/21800/21841>

– Dupka György: „*Jön még egy új világ...*” A magyar '56 kárpátaljai kézikönyve

<https://mek.oszk.hu/21800/21825>

– Gorzó Katalin: Boszorkányság nyugaton. Nyugat-európai boszorkányüldözések kultúrantropológiai vizsgálata

<https://mek.oszk.hu/21800/21816>

– Balla Eszter: Korláthelmeç. A község történelmi, szociális-gazdasági és vallásfelekezeti fejlődésének sajátosságai a XIV. századtól a XX. század

<https://mek.oszk.hu/21800/21815>

– Dupka György, Horváth Sándor, Móricz Kálmán: *Sorsközösség*. A kárpátaljai magyarok a 80-as évek végén

<http://mek.oszk.hu/21800/21840>

* A szerkesztőbizottság szerkesztésében (elnök: **Vári Fábíán László**) a nyomdába került és a honlapunkon már olvasható az Ungváron a MÉKK kiadásában 2002-től megjelenő *Együtt* irodalom-művészet-humán tudományok-kultúra című folyóiratunk 2021/1 száma.

http://kmmi.org.ua/.../2021/egyutt_2021_1_compressed.pdf

A lapszám szerzői: Ágh István, Farkas Árpád, Orosz István, Finta Éva, Főzesi Magda, Kovács Vilmos, Adamcsik Katalin, Bartha Gusztáv, Vári Fábíán László, Nagy Tamás, Ferdinándy György, Gazdag Vilmos, Dupka György, Varga Róbert. A lapszámot ezúttal Orosz István grafikusművész plakátjaival illusztráltuk

Forrás:KMMI, MÉKK, Facebook, www.karpatalja.ma,

www.karpatinfo.net, www.karpataljaturizmus.info, www.zakarpattva.net.ua)

Szerkeszti a szerkesztőbizottság:

Zubánics László (elnök), Dupka György, Szemere Judit (szerkesztő), Fuchs Andrea.

Megjelenik: havonta két alkalommal.

Az elektronikus újság irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat.

Archívum: kmmi.org.ua